

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет медицини та громадського здоров'я
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії і медицини
невідкладних станів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екстрена та невідкладна медична допомога

Галузь знань	<u>22 Охорона здоров'я</u>
Спеціальність	<u>222 «Медицина»</u>
Назва освітньої програми	<u>Медицина</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
професор кафедри анестезіології, інтенсивної терапії і медицини невідкладних станів, д. мед. н., професор Тарабрін Олег Олександрович	067-480-31-72	tarabrinoleg@gmail.com
асистент кафедри анестезіології, інтенсивної терапії і медицини невідкладних станів Сухонос Роман Євгенович	093-597-25-94	r.sukhonos@gmail.com
асистент кафедри анестезіології, інтенсивної терапії і медицини невідкладних станів Суслов Олександр Сергійович	067-419-06-65	suslov.oleksandr@yahoo.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога» є: організація надання екстреної та невідкладної медичної допомоги в Україні ; порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на до госпітального етапі ; початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану пацієнта; зупинка кровообігу та дихання ; діагностика та лікування невідкладних станів на місці події ; екстрена медична допомога при механічних травмах та масових ураженнях.

Метою викладання навчальної дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога» є діагностування невідкладних станів, проведення лікувально-евакуаційних заходів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги, надання екстреної медичної допомоги.

Передумови для вивчення дисципліни. Даний курс як навчальна дисципліна базується на вивченні студентами біології, анатомії і фізіології людини, фармакології, гігієни, патологічної анатомії, патологічної фізіології, медицини надзвичайних ситуацій, терапії, хірургії, та інших клінічних дисциплін й інтегрується з цими дисциплінами.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері охорони здоров'я або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК.2: здатність знати та розуміти предметну область та професійну діяльність;

ЗК.3: здатність спілкуватися державною мовою;

ЗК.5: здатність до адаптації та прийняття обґрунтованого рішення в новій ситуації;

ЗК.8: здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

ЗК.9: здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально та свідомо

Спеціальні (фахові) компетентності

СК.1: навички комунікації та клінічного обстеження пацієнта;

СК.2: здатність визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати;

СК.5: здатність діагностувати невідкладні стани;

СК.6: здатність визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу;

СК.8: здатність виконувати медичні маніпуляції;

СК.14: здатність вести медичну документацію

Навчальна дисципліна «Екстрена та невідкладна медична допомога» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

РН.1: Володіти навичками комунікації та клінічного обстеження пацієнта. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя

РН.2: Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати

РН.5: Діагностувати невідкладні стани

РН.6: Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу

PH.8: Виконувати медичні маніпуляції

PH.14: Вести медичну документацію

PH.17: Планувати, проводити та аналізувати заходи щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню

PH.18: Дотримуватись вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

Особа, що здобуває освіту, має знати діагностику, тактику лікування та надання екстреної медичної допомоги відповідно до існуючих протоколів з медицини невідкладних станів:

1. асфіксія
2. гіпертонічний криз
3. гостра дихальна недостатність (респіраторний дистрес-синдром)
4. гостра серцева недостатність
5. гострі порушення серцевого ритму
6. гостре отруєння, у т.ч. бойовими отруйними речовинами
7. гострий коронарний синдром
8. електротравма
9. гостра церебральна недостатність
10. епілептичний статус
11. гостра кровотеча
12. зупинка кровообігу і дихання
13. колапс
14. коми
15. непритомність
16. утоплення
17. шоки
18. гострі анафілактичні реакції
19. судомний синдром
20. холодова, теплова травма, у т.ч. у польових умовах

Навички:

1. Відновлення прохідності дихальних шляхів
2. Введення ротогорлового і носогорлового повітроводів
3. ШВЛ дихальним мішком типу “Амбу” і лицевою маскою
4. Інтубація трахеї
5. Використання ліків при проведенні інкубації трахеї
6. Використання альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів (стравохідно-трахеальної комбінованої трубки

- (комбіт'юб), ларингеальної маски (LMA), конікопункції, конікотомії)
7. Аспірація верхніх дихальних шляхів (ручний та електричний аспіратор)
 8. Киснева терапія
 9. Проведення серцево-легеневої та церебральної реанімації
 10. Використання автоматичного, ручного дефібрилятора
 11. Тимчасова зупинка зовнішньої кровотечі
 12. Оцінка капілярного наповнення
 13. Методика реєстрації 12-канальної ЕКГ
 14. Катетеризація ліктьової вени
 15. Катетеризація зовнішньої яремної вени
 16. Внутрішньокістковий доступ
 17. Накладання джгута
 18. Накладання шийного комірця
 19. Накладання шин (Крамера, вакуумних, Sam-Splint,)
 20. Накладання іммобілізаційного жилета
 21. Іммобілізація хребта (фіксація постраждалого на довгій транспортувальній дошці з горизонтального положення пацієнта, із салону автомобіля)
 22. Вимірювання та трактування артеріального тиску
 23. Накладання оклюзійної клапанної пов'язки при відкритому і напруженому пневмотораксі
дренування плевральної порожнини при напруженому пневмотораксі
 24. Пульс-оксиметрія
 25. Аналіз рівня глюкози в крові
 26. Встановлення назогастрального та орогастрального зонду

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	14 / 0	28 / 0	48 / 0	5	10	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		Л.	Пр. зан.	СРС
Тема №1: Організація надання екстреної і невідкладної медичної допомоги в Україні. Початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану пацієнта.	12	4	-	8
Тема №2: Початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану пацієнта	2	-	2	-
Тема №3: Сучасні засоби забезпечення прохідності дихальних шляхів і штучної вентиляції легень у дорослих	10	-	4	6
Тема №4: Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Первинне обстеження	5	-	2	3
Тема №5: Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Вторинне обстеження	5	-	2	3
Тема №6: Зупинка кровообігу та дихання. Технологія надання екстреної медичної допомоги дорослим	10	10	4	6
Тема №7: Діагностика і лікування невідкладних станів на місці події	10	-	4	6
Тема №8: Екстрена медична допомога при механічних травмах	12	-	4	8
Тема №9: Екстрена медична допомога при механічних травмах	12	-	4	8
Залік	2		2	
Усього годин	90	14	28	48
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Теми практичних занять	Кількість годин
1.	Тема №2: Початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану пацієнта	2

2.	Тема №3: Сучасні засоби забезпечення прохідності дихальних шляхів і штучної вентиляції легень у дорослих	4
3.	Тема №4: Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Первинне обстеження	2
4.	Тема №5: Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Вторинне обстеження	2
5.	Тема №6: Зупинка кровообігу та дихання. Технологія надання екстреної медичної допомоги дорослим	4
6.	Тема №7: Діагностика і лікування невідкладних станів на місці події	4
7.	Тема №8: Екстрена медична допомога при механічних травмах	4
8.	Тема №9: Екстрена медична допомога при механічних травмах	4
	Залік	2
	РАЗОМ	28

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема №1: Організація надання екстреної і невідкладної медичної допомоги в Україні. Початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану пацієнта.	8
2.	Тема №3: Сучасні засоби забезпечення прохідності дихальних шляхів і штучної вентиляції легень у дорослих	6
3.	Тема №4: Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Первинне обстеження	3
4.	Тема №5: Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Вторинне обстеження	3
5.	Тема №6: Зупинка кровообігу та дихання. Технологія надання екстреної медичної допомоги дорослим	6
6.	Тема №7: Діагностика і лікування невідкладних станів на місці події	6
7.	Тема №8: Екстрена медична допомога при механічних травмах	8
8.	Тема №9: Екстрена медична допомога при механічних травмах	8
	РАЗОМ	48

8.

ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	90%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	10%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік
--	---

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	45
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	20
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			90

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

Підсумковий контроль екзамен / залік			10
Всього балів			100
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			90
Підсумковий контроль екзамен / залік			10
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» Е - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FХ – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани : навчальний посібник: за ред. проф.Владики А.С. та З.Д.Н.Т.України, д.мед.н., проф. Тарабріна О.О. Суми: Університетська книга, 2017 1. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани : навчальний посібник: за ред. проф. Владики А.С. та З.Д.Н.Т.України, д.мед.н., проф. Тарабріна О.О. Суми: Університетська книга, 2017
2. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани : навчальний посібник: за ред. проф.Владики А.С. Одеса: ОНМедУ, 2016
3. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія : навчальний посібник (ВНЗ I-III р.а.)/ А.А. Ілько.- 2-е вид., переробл.і допов., «Медицина», Київ, 2018
4. Симуляційна медицина. Досвід. Здобуття. Перспективи : навчальний посібник/ Запорожан В.М., Тарабрін О.О. Одеса: Університетська книга, 2018
- 5.Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Рощина. - Київ. Юстон. – 2016

Допоміжна

1. 30 Невідкладних станів в терапії: навчальний посібник: за ред. Проф. Ю.М. Мостового. Вінниця, 2017
2. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник/ [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] – Київ, 2017.
3. Jean- Louis Vincen, Edward Abraham Textbook of critical care. Elsevier; 7 th Edition, 2017

Інформаційні ресурси:

1. <https://moz.gov.ua/> - Міністерство охорони здоров'я України, реєстр медико-технологічних документів
2. <http://www.nbu.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
3. <http://www.euroanesthesia.org> - Європейська асоціація анестезіологів
4. <http://www.esicm.org>
5. <https://www.cochrane.org> - Кокрейн - бібліотека: Cochrane Reviews - Кокрейнівська база даних систематичних оглядів
6. <http://www.nlm.nih.gov/> Національна бібліотека США з медицини (NLM) і Ресурси для дослідників / Біомедична література
7. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/> - NCBI-Національний центр біотехнологічної інформації
8. <http://www.pubmed.gov> і PubMed — електронна база даних медичних і біологічних публікацій
9. <http://www.library.gov.ua/> Національна наукова медична бібліотека України
10. <http://testcentr.org.ua/> Центр тестування МОЗ України
11. <http://www.pubmed.com/> Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій
12. <https://emedicine.medscape.com/> Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я.